

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Magelungens gymnasium Danvikstull 2025

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Vision.....	3
Bakgrund och syfte	3
Planens framtagande.....	3
Ansvarsfördelning.....	3
Rutiner för det främjande och förebyggande arbetet	4
Främjande och förebyggande arbete.....	4
Rutiner för det åtgärdande arbetet	6
Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering och kränkande behandling	6
Upptäcka, avstyra och avbryta.....	6
Rutin för anmälan	6
Uppföljning	7
Utvärdering av föregående årsplan mot kränkande behandling	7
Mål, utvärdering och resultat.....	7
Kartläggning och nulägesanalys	8
Mål	10
Uppföljning och utvärdering	10
Bilaga 1 Definitioner och begrepp	12

Inledning

Vision

Vår vision är att alla elever har en trygg arbetsmiljö som präglas av ömsesidig respekt för varandras behov och olikheter. Stämningen i skolan ska vara öppen och tolerant. Elever ska bemötas med respekt för var och ens integritet. Relationer mellan elever och personal ska präglas av lyhördhet och samarbete. Skolan uppmuntrar mångfald och variation i fråga om åsikter och åskådningar och motverkar alla former av kränkningar.

Genom förebyggande arbete ska skolan sträva efter att alla trivs och kan känna sig trygga. Diskriminering och kränkningar ska snarast utredas, åtgärdas och följas upp.

Bakgrund och syfte

I enlighet med 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) och enlighet diskrimineringslagen (3 kap. 16 §) som anger att skolan ska arbeta med aktiva åtgärder utarbetar varje skola inom Magelungen årligen en plan mot diskriminerande och kränkande behandling. Syftet med planen är att beskriva både det främjande arbetet för att motverka kränkningar samt beskriva vilka rutiner och ansvarsfördelning som finns på skolan om någon elev känner sig utsatt för diskriminering eller kränkande behandling. Definitioner och begrepp finns beskrivna i bilaga 1.

Planens framtagande

Planen baseras på en årlig kartläggning av skolans psykosociala arbetsmiljö. I kartläggningen ingår en Trygghetsenkät från hösten 2024, som analyserats av elevhälsoteam och ledningsgrupp. Samtal med olika elevgrupper liksom utvecklingssamtal har genomförts.

Medverkande i framtagande av planen är rektor, skolans ledningsgrupp samt elevhälsoteamet. Planen är giltig mellan 2025-01-31 – 2026-01-30

Ansvarsfördelning

Huvudmannen ansvarar för att:

- skolorna bedriver ett aktivt arbete för att främja likabehandling och motverka trakasserier och kränkande behandling
- skyndsamt utreda inkomna anmälningar om kränkande behandling.
- samla in en reviderad plan mot kränkande behandling för varje skola en gång om året i syfte att säkerställa att det förekommer ett arbete på skolorna som är i linje med skollagens krav.

Rektor ansvarar för att:

- det sker ett aktivt arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling på skolan.
- årligen utvärdera och upprätta en ny plan mot kränkande behandling i samverkan med personal och elever.
- se till att de mål och åtgärder som skolan i sin plan mot kränkande behandling sätter upp, genomförs och utvärderas inom tidsramen.

- all personal, alla elever och alla vårdnadshavare känner till att diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- omgående anmäla till huvudman vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier samt utreda och sätta in åtgärder.

Personalen ansvarar för att:

- delta i utformandet, implementeringen och uppföljning av plan mot diskriminering och kränkande behandling varje år.
- omedelbart anmäla i Draftit så rektorn får kännedom om trakasserier eller kränkande behandling på skolan har upptäckts.
- agera direkt om trakasserier eller kränkande behandling på skolan sker i ens närhet. Sätta stopp och tydligt markera att detta inte är acceptabelt.

Eleverna uppmuntras att;

- snarast rapportera till skolans personal om de får kännedom om trakasserier eller kränkande behandling på skolan.
- delta i kartläggningsarbetet och upprättande av planen mot kränkande behandling.

Rutiner för det främjande och förebyggande arbetet

Främjande och förebyggande arbete

"Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår från identifierade riskfaktorer. Det förebyggande arbetet ska anpassas till barnens och elevernas ålder och till den aktuella verksamheten." (Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, Skolverket)

Förebyggande mötesformer

- **Morgonmöten;** alla medarbetare har ett gemensamt möte varje dag innan skoldagen påbörjas. Information och eventuella förändringar delas. Syftet är att skapa en trygg och förutsägbar skoldag. Eventuella händelser i elevgruppen delas för att möjliggöra ett gemensamt förhållningssätt och bemötande. Personalen kan vara beredd och agera mer aktivt för att förebygga och hindra att kränkningar uppstår.
- **Frukost;** alla elever erbjuds frukost innan första lektionen. Ett sätt för elever och personal att tillsammans starta dagen och bygga relationer. Frukosten ökar elevernas välbefinnande samt att det ger förutsättningar att hantera de sociala relationer en skoldag medför.
- **Gemensam struktur för schema och lektionsupplägg;** alla lektioner och raster startar samtidigt. Gemensamma rasttider möjliggör hög personaltäthet då vuxna alltid finns tillsammans med eleverna. I perioder erbjuds rastaktiviteter. Gemensam lektionsstruktur ökar trygghet och förutsägbarhet.
- **Ordningsregler;** skolan har upprättat ordningsregler som tagits fram i dialog och samarbete av rektor och elevråd.

- **Mentorsgrupp**; eleverna ingår i en mentorsgrupp om ca 10 elever. De träffas tillsammans med sin mentor 25 min varje dag. Under mentorstiden arbetar grupperna med gruppstärkande aktiviteter, studieplanering, omvärldsbevakning. Ibland arbetar de med teman med skolans värdegrund och gymnasieskolans uppdrag i fokus. Mentorstiden är kopplad till olika kurser och kunskapskrav. Elevhälsan kan, när mentor önskar, bidra med ämnen, övningar och material på t ex teman sömn, relationer på nätet, hälsa och livsstil.
- **Pedagogisk lunch**; det finns alltid personal som äter tillsammans med eleverna för ökat stöd och vuxennärvaro.
- **Klass/mentorsråd och elevråd**; genomförs i mentorsgrupperna varannan vecka för ökat inflytande och delaktighet. Ett aktivt elevråd anordnar aktiviteter som syftar till att stärka skolgemenskapen. Det kan t ex vara olika aktiviteter i samband med höstlov, alla hjärtansdag och påsk.
- **Introduktionssamtal, utvecklingssamtal**; vid läsårsstart har mentor enskilda introduktion- och lära känna-samtal med sina mentorselever. Samtalen ger förutsättningar för att eleverna ska känna sig sedda och mentor få veta mer om just deras behov. Utvecklingssamtal sker 1 gång/termin med varje enskild elev och vårdnadshavare för att följa upp trivsel, hur det fungerar socialt och måluppfyllelse.
- **Uppföljningskonferens**, genomförs med pedagogisk personal en-två gånger per termin för systematisk uppföljning av närvaro och måluppfyllelse kring alla elever på skolan. Frågor som rör oroliga grupper och otrygghet på gruppnivå fångas upp.
- **Samrådsmöten**; genomförs- och bjuds in till på initiativ av mentor, undervisande lärare eller eht-representant kring enskilda elever eller grupper där någon eller några i personalen känner oro för till exempel trygghet och studiero eller måluppfyllelse. Två medlemmar ur elevhälsoteamet deltar alltid.
- **Elevhälsan**; träffas varje vecka för att gå igenom vilka stödinsatser som behöver göras i verksamheten beträffande pedagogiska och sociala frågor hos eleverna.
- **Hälsosamtal**; samtliga elever erbjuds hälsosamtal hos skolsköterskan under sitt första år på skolan. Eleven ges möjlighet att ta upp frågor kring sin psykosociala skolsituation och elevens mående i stort.
- **Resursteam**; resursteamet bemannar grupper där det behövs fler vuxna för att ytterligare öka trygghet, studiero och måluppfyllelse. Bemanningen utvärderas i perioder om 4-6 veckor och är således inte permanent, detta medför att flexibiliteten i resurssättningen är stor.
- **Mellanmål**; finns för alla elever på rasten innan sista lektionen som startar kl. 14.10. Mellanmålet blir en samvaro mellan elever och personal som bygger

relationer samt ökar förutsättningar för att slutföra skoldagen med god energinivå.

- **Personaltäthet;** i verksamheten är det hög personaltäthet och små grupper. Detta medför att det blir en lugnare miljö vilket minskar risken för kränkningar och diskriminering liksom möjliggör att det upptäcks tidigare. Elever får också relationer med många vuxna och har fler att vända sig till.
- **Gemensamma aktiviteter;** elevrådet genomför vissa (se ovan), lärare ansvarar för aktiviteter utanför skolan som friluftsdagar, aktivitetsdagar med grillning och olika ibland valbara aktiviteter för att stärka känslan av gemenskap och tillhörighet för våra elever. Det relationella arbetet tar stor plats i verksamheten.

Rutiner för det åtgärdande arbetet

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering och kränkande behandling

- Trakasserier och kränkande behandling kan upptäckas av både skolans personal och elever eller anhöriga. Personal som upptäcker eller får veta misstanke om- ska omgående anmäla detta i systemet Drafit "Kränkande behandling" för elever så det kommer till rektors kännedom.
- Det är alltid personalen och ytterst rektor, som delegerats ansvar från huvudmannen, för att se till att processen för att hantera kränkningen påbörjas.

Upptäcka, avstyra och avbryta

- Mentorn är den första naturliga kontakten för en elev att vända sig till om en kränkande handling har uppstått, men all personal på skolan har skyldighet att agera om en elev har blivit utsatt för eller upplevt en kränkande handling.
- Vid situationer där konflikter behöver avstyras och avbrytas försöker personal i första hand att få elever att följa med till en avskild plats för att komma ned i affekt. Personalen försöker, genom att lugnt samtala med inblandade elever, erbjuda stöd i situationen.
- Om detta inte lyckas får: "Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar (Skollagen 5kap, p6).

Rutin för anmälan

- Den elev som upplevt sig kränkt eller sett kränkning anmäler detta till mentor eller annan personal.
- All personal som får kännedom om en kränkning lägger in ärendet i Drafit.

- Rektor ansvarar för att händelsen blir utredd och att en eventuell plan framåt upprättas. Rektor informerar också huvudman.

Utreda och informera

- Rektor fattar beslut om utredning efter anmälan i Drafit. Rektor delegerar arbetet med utredningen till kurator och/eller annan elevhälsoteamsrepresentant. Dessa kan i sin tur ta hjälp av exempelvis mentor, undervisande lärare eller resurspersonal för att genomföra utredningen.
- De som genomför utredningen har samtal med berörda elever ofta tillsammans med vårdnadshavare/förälder/annan närstående. Samtal med personal som har uppmärksammat händelsen genomförs också för vidare förståelse. VH informeras alltid.
- En plan framåt utarbetas och rektor informeras, planen följs upp kontinuerligt så länge det finns behov av det. Frågeställning kring stödbehov ses över.
- Rektor hålls uppdaterad och kan delta om det underlättar hanteringen. Rektor informerar huvudmannen.
- Ärendet avslutas när kränkningarna upphört.

Åtgärda och dokumentera

- Någon ur elevhälsoteamet dokumenterar ärendegången i Prorenata, från anmälan, utredning, uppföljning och avslut. Rektor kan vid allvarigare kränkningar använda disciplinära åtgärder, proportionalitetsprincipen är då en viktig utgångspunkt.

Uppföljning

- Den plan framåt som bestämts följs upp regelbundet av de som genomfört utredningen och enligt det som då bestämts. Uppföljningarna kan ske på olika sätt och med olika antal dagar mellan, beroende på ärendets dignitet. Om inte positiv utveckling sker ska rektor informeras och nya åtgärder sättas in.
- Insatta åtgärder och planen följs upp också upp på elevhälsoteamsmöten för dokumentation i Prorenata.
- Kurator har ett extra ansvar i verksamheten att den som kränkt och den som blivit kränkt erbjuds ett adekvat stöd.

Utvärdering av föregående årsplan mot kränkande behandling

Mål, utvärdering och resultat

Mål

Skapa oss en bild av vad eleverna upplever som kränkningar och på så sätt kunna påbörja ett arbete för att komma till rätta med det.

Utvärdering/analys och resultat

Personalen arbetade med "Trygg undervisning" vid ett par tillfällen under 2023 och 2024. Fokus i undervisningen var förutsägbarhet, vilket visade sig skapa trygghet för elever. Det medförde ökad medvetenhet kring vad elever upplevde som tryggt och vad elever kunde uppleva som kränkningar, mellan varandra och i relation till personalen. Elever lyfte också vikten av att de vuxna såg till att alla följde ordningsregler. Detta motverkade kränkningar. Rektor skapade också referensgrupper där samtala med elever kring bemötande, förhållningssätt och kränkningar genomfördes. Ökad förståelse av samsyn och vikten av likartad lektionsstruktur blev tydlig för personalgruppen. Ett fortsatt arbete i ett sammanhang där ordningsregler, trygghet och studiero liksom ett gemensamt förhållningssätt och bemötande kan vara aktuellt att utveckla under 2025.

Mål

Att fortsätta utveckla ett gemensamt bemötande/förhållningssätt kring verbala situationer och inspirera till självreflektion i personalgruppen.

Utvärdering/analys och resultat

På skolan har reflektionstillfällen arrangerats under 2023 och våren 2024. Personalen har beskrivit reflektionstillfällena som stärkande och meningsfulla. Det har varit fokus på att jobba med samsyn kring önskade beteenden hos elever, särskilt verbala situationer som uppstår i vardagen. Arbetet har utgått ifrån "Gibbs modell för reflektion" samt Ross Greenes "Vilse i skolan". Gemensamma handlingsplaner togs fram. Behovet av att fortsätta utveckla arbetet kring problematiskt skolbeteende, självreflektion samt ett gemensamt förhållningssätt kvarstår för 2025. Extern handledning har diskuterats som ett alternativ. Ett annat alternativ kan vara att arbeta kring klassrumsledarskap i ett kollegialt lärande.

Mål

Att i större utsträckning än i dag använda oss av konkreta metoder för att mäta energinivåer och på så sätt skapa bättre förutsättningar för kommunikation.

Utvärdering/analys och resultat

Användandet av pauskort, batterikort och hjälpkort har lyfts under framförallt vårterminen -24 i olika sammanhang. Lärare har fått möjligheten att dela erfarenheter, beskriva lyckade lärtillfällen. Det är dock svårt att analysera om det lett till resultat i verksamheten och om fler använder olika typer som stöd i kommunikationen med sina undervisningsgrupper. Arbetet skedde inte tillräckligt systematiskt och utvärderades inte regelbundet.

Kartläggning och nulägesanalys

Denna gång har elevhälsoteamet tittat på resultaten från trygghetsenkäten och lagt fokus på vad som sticker ut. 82 elever av 110 har svarat på enkäten, 75%.

Av dessa var 87% nöjda med sin skola som helhet (71/82st). 76% uppger att de kan få studiero i skolan (62/82st). Det kan tolkas som både positivt och negativt. Vi ser att vissa klasser upplever högre grad av studiero medan en grupp sticker ut negativt.

Utifrån detta ser vi att arbetet kring ökad studiero behöver utvecklas. 24% har uppgett att de inte upplever studiero, samtidigt har inte 25% svarat på enkäten så tillräckligt underlag saknas för att kunna dra signifikanta slutsatser. Oavsett detta, så behöver vi ta reda på mer om vad dessa siffror står för. Vi ser även att resultaten sticker ut negativt i en årskurs där flertalet insatser arbetats intensivt med under hösten för att förbättra, dessa åtgärder verkar inte ha gett tillräckligt positiva effekter.

Systematiska samtal med elevgrupper kring studiero och trygghet behöver påbörjas. Vi behöver förstå bättre vad siffrorna i enkäten står för. Flertalet elever och lärare uppger under samtal att de ordningsregler som beslutats om inte alltid följs. Ett mer stringent arbete utifrån dessa kan öka både studiero och trygghet.

17% (14/82st) av de som svarat i enkäten känner sig kränkta av personal och 6% av dessa uppger även att det finns personal de är rädda för. Eleverna som uppger detta är jämnt fördelade över de tre årskurserna. Det hela är bekymmersamt och ett område vi behöver kartlägga djupare och arbeta vidare med. Vi behöver förstå vad, när och hur eleverna upplever detta. Att 17% av eleverna upplever sig kränkta av personal behöver ändras.

Samtal i mindre grupper med mentor eller resursteam kan vara ett sätt för att fördjupa förståelsen så att rätt insatser och åtgärder kan göras. Att ha en gemensam inställning till ordningsregler och vara konsekvent i det kan vara ett sätt. Förutsägbarhet och begriplighet kommer öka elevernas förståelse för de "ramar" som finns inom skolan. Vi ser också betydelsen av att stärka klassrumsledarskapet på ett positivt sätt liksom förmågan att reflektera kring lyckade lärtillfällen. Extern handledning kring normbrytande beteende och svåra klassrumssituationer kan vara ett sätt för att öka personalens samsyn och att skapa ett gemensamt förhållningssätt.

Skolans lokaler är sedan januari 2025 på plan 3 och på plan 0. Risker kring dessa lokaler behöver också ses över på ett mer systematiskt sätt så vi vet om det finns risker för kränkningar och otrygghet som behöver åtgärdas. Elevernas delaktighet behöver öka.

Mål

Ökad känsla av trygghet och studiero

--ska synas tydligt i enkäter och samtal med elever--

Åtgärd

- Undervisande lärare kommer i högre grad prata om studiero och ställa krav på att elever i högre grad följer anvisningar gällande detta.
- Ett viktigt incitament för ökad studiero och trygghet är att upprätthålla och följa ordningsregler. Lärare och elever kommer varje månad lyfta det på klasstid för utvärdering. Om förstärkning och mer stöd kring detta behövs kommer läraren lyfta det vidare till skolans resursteam och rektor.
- Elevrådsrepresentanter kommer tillsammans med representanter från lärmiljögrupp och resursteam regelbundet utvärdera hur det ser ut i lokalerna. Inbjuder de till studiero och trygghet eller ser de platser där det finns risk för kränkningar och trygghet? Återkoppling till rektor och elevhälsoteam sker omedelbart under läsåret.

Mål

*Gemensamt förhållningssätt/bemötande och ett stärkt klassrumsledarskap som ökar förutsägbarhet och tydlighet för elever
--andelen elever som känner sig kränkta av lärare ska minska--*

Åtgärd

- Under höstterminen startar vi med regelbunden extern handledning till personal kring utmanande klassrumssituationer, utmanande beteende och där även möjlighet till reflektioner kring egen undervisning och lyckade lärtillfällen finns. Förhoppningen är att boka in detta 4 gånger/termin.
- Under arbetslagstid kommer specialpedagog och arbetslagsledare regelbundet arbeta med klassrumsledarskap på olika sätt utifrån Skolverkets material i ett kollegialt lärande.

Uppföljning och utvärdering

- Elevenkäten kommer genomföras för hela skolan under våren 2025
- Trygghetsenkäten kommer genomföras med hela skolan under hösten 2025.
- Varje månad sammanställer klasslärare i ett löpande dokument hur de och klassen upplever att ordningsregler och studiero upprätthålls i klassrummet.
- Elevrådsrepresentanter, lärmiljögrupp och resursteam kommer regelbundet under vårtermin och hösttermin föra löpande anteckningar kring hur skolans lokaler fungerar utifrån trygghet och kränkningar.
- Personal kommer vid varje tillfälle av extern handledning utvärdera insatserna.
- Arbetet kring stärkt klassrumsledarskap kommer också utvärderas på arbetslag vid varje tillfälle och mer övergripande efter en termin.

- Samtal med elever i mindre grupper kommer genomföras för att undersöka att upplevelser av kränkningar från vuxna minskar. Resursteamet kommer ha ansvar för att detta genomförs och dokumenteras.

Bilaga 1 Definitioner och begrepp

Definitioner och begrepp

I diskrimineringslagen definieras sju diskrimineringsgrunder. Skolan har en särskild skyldighet att se till att ingen elev på skolan blir illa behandlad eller får sämre villkor än andra mot bakgrund av dessa faktorer.

Diskrimineringsgrunderna är de följande:

- Kön: att någon är kvinna eller man
- Könsoverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön
- Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- Religion eller annan trosuppfattning: religion eller en annan trosuppfattning, exempelvis muslimer, kristna, buddister och ateister
- Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
- Ålder: uppnådd levnadslängd

Kränkande behandling

Diskriminering och kränkningar kan se mycket olika ut och behandlas delvis olika i lagen utifrån bakgrund till kränkningen och vem som kränkt och blir kränkt.

Följande former av kränkande behandling brukar man skilja mellan:

- Direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsoverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsoverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.
- Bristande tillgänglighet: att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i

lag och annan författning, och med hänsyn till ekonomiska och praktiska förutsättningar, andra omständigheter av betydelse.

- Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- Sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.
- Instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.
- Annan kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkande behandling kan till exempel vara om någon skickar elaka mail eller sms, filmar någon utan dennes medgivande och lägger ut på nätet, om någon upprepade gånger blir retad för något, om någon inte får vara med de andra samt olika former av våld såsom slag, sparkar, knuffar och hot.

Om kränkningar sker flera gånger brukar det ibland beskrivas som mobbning.